

2° CICLE **JORNADES** SOBRE **EMPRENEDORIA ECONOMIA SOCIAL I SOSTENIBLE**

Organitza

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

aulaempresocial

Subvenciona

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA

Col·labora

Divalterra Diputació de València

Inscripció:
<http://esdeveniments.uv.es/go/cicleaulaemprenedoria>

Més informació:
empresocial@uv.es

www.divaladl.es

JORNADA

**La gestió de les associacions:
aspectes jurídics,
comptables,
fiscals i laborals**

Fiscalitat de les associacions

Salvador Montesinos Oltra
Universitat de València.

Projecte de recerca: Sostenibilitat en nous models d'empresa i negoci (DIGISOST), RTI2018-096295-B-C21

MINISTERIO DE CIENCIA, INNOVACIÓN Y UNIVERSIDADES

UNIÓN EUROPEA FONDO EUROPEO DE DESARROLLO REGIONAL "Creando espacios de futuro"

AGENCIA ESTATAL DE INVESTIGACIÓN

AJUNTAMENT DE XIRIVELLA

XIRIVELLA

Casal Jove
C/ Levante UD, 2
Xirivella

2 de novembre

De 17:30 a 20:30h.

1. Les associacions davant el sistema tributari

ABSÈNCIA D'ÀNIM DE LUCRE I FINALITATS DE LES ASSOCIACIONS

- **Diferència lucre objectiu/lucre subjectiu**
  - Les entitats sense finalitat lucrativa poden tenir ànim de lucre objectiu, no subjectiu
    - Poden realitzar activitats econòmiques d'acord amb les seues lleis reguladores
- **Absència d'ànim de lucre no equival, per si mateixa, a persecució de finalitats d'interès general.**
  - Les associacions poden crear-se amb finalitats d'interès particular (col·lectiu).
Com influeix això en el seu règim fiscal?

Les associacions davant el sistema tributari (1)

- **ASPECTES GENERALS DEL RÈGIM TRIBUTARI DE LES ASSOCIACIONS:**
  - **EXEMPCIÓ PARCIAL EN IMPOST DE SOCIETATS.**
    - De major o menor abast segons:
      - Apliquen el Règim d'Entitats Parcialment Exemptes (REPE), o
      - Pugen acollir-se al Règim Especial d'Entitats sense Finalitats Lucratives de la Llei 49/2002 (LRESFL): **EXIGEIX DECLARACIÓ D'UTILITAT PÚBLICA.**
  - **NO EXEMPCIÓ SUBJECTIVA EN L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT, PERÒ:**
    - No es consideren empresaris o professionals a efectes de l'IVA les entitats que realitzen exclusivament activitats a títol gratuït.
    - Diverses exempcions aplicables a activitats típiques de moltes associacions (establiments privats de caràcter social a efectes de l'IVA).
  - **EXEMPCIONS EN ALTRES IMPOSTOS:**
    - Únicament les associacions acollides al règim especial de la Llei 49/2002 tenen un règim d'exempció específic en relació amb impostos locals i ITPAJD.
      - La resta segons normes reguladores d'aquests impostos.
        - » I.A.E.: exempció si INCN (ingressos) inferiors a 1.000.000 €.

Les associacions davant el sistema tributari (2).

- A MÉS DE LES SEUES OBLIGACIONS TRIBUTÀRIES “PRINCIPALS”:

- **Suportar retencions i ingressos a compte** per les rendes que perceben subjectes a aquests pagaments a compte.
  - Sense perjudici exempció associacions acollides a règim Llei 49/2002.
  - Si escau, efectuar **pagaments fraccionats** a compte de l'IS.
- **Practicar retencions i ingressos a compte**, si escau, sobre les rendes que abonen a altres persones o entitats (rendiments del treball, serveis professionals, lloguer de locals,...).
- Al compliment d'obligacions **formals**:
  - Obtenció N.I.F.
  - Declaracions censals
  - Derivades de les seves relacions amb tercers –declaracions informatives- (sense perjudici d'exempció).
  - Dur comptabilitat.
  - Expedició de factures per operacions subjectes a IVA (sense perjudici d'exempció).

2. Règim d'exempció parcial en l'Impost de Societats : diferències entre REPE i RESFL.

Salvador Montesinos Oltra
Projecte DIGISOST (UV)

Organitza

Subvenciona

Col·labora

QUADRE 1. REPE I RESFL: CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS

	REPE (ASSOCIACIONS EN GENERAL)	RESFL (ASSOCIACIONS AMB D.U.P.)
CARÀCTER	Règim obligatori (no renunciable)	Règim opcional
APLICACIÓ DEL RÈGIM GENERAL DE L'IS	Supletòria	Supletòria
APLICACIÓ DEL RÈGIM D'empreses DE REDUÏDA DIMENSIÓ	Compatible	Compatible
ÀMBIT SUBJECTIU	Aplicable a fundacions i associacions que no puguin optar pel RESFL o que, podent, no optin.	Aplicable, principalment, a fundacions i a associacions declarades d'utilitat pública
REQUISITS ESPECÍFICS	No s'estableixen.	Requisits materials relatius al compliment de finalitats d'interès general i absència efectiva d'ànim de lucre i requisits de caràcter formal.
RENDES EXEMPTES EN IS (veure Quadre II)	Alguns ingressos i rendes obtinguts en compliment de finalitats pròpies de l'entitat sempre que no es relacionen amb una activitat econòmica	Totes excepte les rendes d'algunes explotacions econòmiques
TIPUS DE GRAVAMEN SOBRE RENDES NO EXEMPTES EN IS	Tipus general de l'IS: 25%	Tipus especial: 10%
OBLIGACIÓ DE DECLARAR	Exempció del deure declarar si: a) Ingressos totals no superen 75.000 euros anuals. b) Ingressos corresponents a rendes no exemptes no superen 2.000 euros anuals. c) Totes les rendes no exemptes que obtinguin estan sotmeses a retenció (no es compleix si realitzen activitat econòmica).	En tot cas.
BENEFICIS FISCALES EN ALTRES IMPOSTOS	Segons les seues lleis reguladores	Exempcions específiques d'acord amb llei 49/2002 en ITPAJD, IBI, IAE, IIVTNU, sense perjudici dels beneficis aplicables segons les seues lleis reguladores

QUADRE 2. RENDES EXEMPTES EN REPE I EN RESFL

INGRESSOS/RENDES	RÈGIM ESPECIAL D'ENTITATS PARCIALMENT EXEMPTES (arts. 109-111 de la LIS -Llei 27/2014, de 27 de novembre-)	RÈGIM FISCAL DE LES ENTITATS SENSE ÀNIM DE LUCRE (arts. 6 i 7 de la LRFESFL -Llei 49/2002, de 23 de desembre-)
Quotes satisfetes pels ASSOCIATS, col·laboradors o benefactors.	Exemptes sempre que no es corresponguin amb el dret a percebre una prestació derivada d'una activitat econòmica .	Exemptes sempre que no es corresponguin amb el dret a percebre una prestació derivada d'una explotació econòmica no exempta .
Subvencions públiques.	Exemptes quan es destinin a activitats que constitueixin el seu objecte social o finalitat específica i sempre que el desenvolupament de tals activitats no determini l'existència d'una activitat econòmica .	Exemptes, excepte les destinades a finançar la realització d'explotacions econòmiques no exemptes .
Rendes derivades del patrimoni mobiliari i immobiliari.	No exemptes.	Exemptes.
Rendes d'explotacions/activitats econòmiques.	No exemptes, encara que el seu objecte coincideixi amb l'objecte o finalitat específica de l'entitat.	Exemptes si es tracta d'alguna de les activitats de l'article 7 de la LRFESFL desenvolupada en compliment de l'objecte o finalitat específica de l'entitat.
Els donatius i donacions rebuts per col·laborar amb les finalitats de l'entitat.	Exemptes sempre que s'obtinguin o realitzin en compliment del seu objecte o finalitat específica.	Exemptes, incloses les aportacions o donacions en concepte de dotació patrimonial, al moment de la seva constitució o en un moment posterior, i les ajudes econòmiques rebudes en virtut dels convenis de col·laboració empresarial (mecenatge) regulats en l'article 25 de la Llei 49/2002.
Ajudes econòmiques rebudes en virtut dels contractes de patrocini publicitari al fet que es refereix la Llei 34/1998, d'11 de novembre, General de Publicitat.	No exemptes.	Exemptes.
Rendes derivades de transmissions a títol lucratiu.	Exemptes si es realitzen en compliment del seu objecte o finalitat específica.	Exemptes, incloses les obtingudes en ocasió de la dissolució i liquidació de l'entitat.
Rendes derivades de transmissions a títol oneros.	Exemptes en cas de transmissió de béns afectes a la realització de l'objecte o finalitat específica quan el total producte obtingut es destini a noves inversions relacionades amb aquest objecte o finalitat específica.	Exemptes.
Rendes atribuïdes o imputades segons normativa tributària.	Encara que la LIS no ho estableix expressament, cal entendre que estaran exemptes, igualment, si procedeixen de rendes exemptes incloses als apartats anteriors.	Exemptes si procedeixen de rendes exemptes incloses en algun dels apartats anteriors.

Precisions addicionals sobre el REPE

- **Base imposable:** a més de les correccions al resultat comptable derivades del règim general (aplicable supletòriament) i del règim d'ERD, caldrà tenir en compte:
  - Es corregeixen (ajust negatiu) els ingressos corresponents a rendes exemptes (rendes que no tributen).
  - Es corregeixen (ajust positiu) les següents despeses (no deduïbles, art. 111.2 LIS):
    - Despeses exclusivament imputables a rendes exemptes.
    - Despeses parcialment imputables a rendes exemptes: en el percentatge que representen els ingressos d'activitats econòmiques i els ingressos totals de l'entitat.
    - Quantitats que constitueixen aplicació de resultats (consum), en particular les destinades al sosteniment de les activitats exemptes.
- **Tipus de gravamen:** 25%

OBLIGACIÓ DE DECLARAR EN REPE

- OBLIGACIÓ DE DECLARAR RENDES EXEMPTES I NO EXEMPTES.
- NO OBSTANT AIXÒ, **NO TENEN OBLIGACIÓ DE PRESENTAR DECLARACIÓ SI COMPLEIXEN ELS SEGÜENTS REQUISITS** (Art. 124.3 LIS):
  - a) **Que els seus ingressos totals no superen 75.000 euros anuals.**
  - b) **Que els ingressos corresponents a rendes no exemptes no superen 2.000 euros anuals.**
  - c) **Que totes les rendes no exemptes que obtinguen estiguen sotmeses a retenció.**
- **TERMINI DE DECLARACIÓ:** 25 dies naturals següents als 6 mesos posteriors a la conclusió del període impositiu (si exercici coincideix amb any natural: 1 al 25 de juliol).
- **OBLIGACIÓ D'EFECTUAR PAGAMENTS FRACCIONATS SI OBLIGACIÓ DE DECLARAR IS.**
- **OBLIGACIONS COMPTABLES D'ACORD AMB LA SEUA NORMATIVA REGULADORA (AMB DIFERENCIACIÓ INGRESSOS/RENDES EXEMPTES/NO EXEMPTES).**

Cas pràctic

- El Club de Atletisme “Peus en Polseguera” és un club d'àmbit comarcal que ctompa amb 70 persones associades a les que presta serveis de preparació física, domiciliat a Vilapardals. El pagament de la quota dona dret a les persones associades a utilitzar este servei, a la recepció gratuïta de la revista que edita l'entitat i a la utilització de la roba deportiva adquirida pel club. La revista es ven també a persones no associades per un import de 4 €.
- El club organitza una carrera popular per la que percep una subvenció de l'Ajuntament per import de 1.000 €, sense que es cobre quota d'inscripció als corredors.

Salvador Montesinos Oltra
Projecte DIGISOST (UV)

Organitza

Subvenciona

Col·labora

COMPTE DE RESULTATS

ACTIVITAT EXEMPTA	
Subvenció Ajuntament	1.000,00
(-) Despeses organització carrera popular	-1.600,00
(-) Percentatge despeses comunes (subministraments diversos i amortització equip informàtic)	-105
a) Excedent exempt	-705,00
ACTIVITAT NO EXEMPTA	
Quotes	5.500,00
Patrocini empresa local	1.200,00
Ingressos venda revista	1.000,00
Ingressos venda loteria	2.000,00
Ingressos publicitat revista	800,00
Interessos compte bancari	10,00
Benefici extraordinari venda accions	500,00
(-) Retribució preparador físic	-4.500,00
(-) Edició revista	-1.500,00
(-) Adquisició roba esportiva socis	-2.250,00
(-) Despeses loteria	-200,00
(-) Percentatge despeses comunes (subministraments diversos i amortització equip informàtic)	-645,00
b) Excedent no exempt abans d'IS	1.915,00
(-) Impost diferit	-53,75
(-) Impost corrent sobre Societats	-425,00
c) Excedent no exempt després d'IS	1.436,25
Total excedent abans d'IS (a + b)	1.210,00
Total excedent després d'IS (a + c)	731,25

Salvador Montesinos Oltra
Projecte DIGISOST (UV)

Organitza

Subvenciona

Col·labora

RESULTAT DE L'AUTOLIQUIDACIÓ SI L'ORGANITZACIÓ DE LA CARRERA ES CONSIDERA ACTIVITAT EXEMPTA

EXCEDENT (RESULTAT COMPTABLE) ABANS D'IMPOST SOBRE BENEFICIS	1.210,00
AJUSTAMENT EXTRACOMPTABLE APLICACIÓ REPE	+ 705,00
AJUSTAMENT EXTRACOMPTABLE APLICACIÓ RERD - AMORTITZACIÓ ACCELERADA ORDINADOR-	-215 ,00
BASE IMPOSABLE	1.700,00
QUOTA ÍNTEGRA (BI x 25%)	425,00
DEDUCCIÓ RETENCIONS (10 x 19%) I PAGAMENTS FRACCIONATS	-51,90
QUOTA DIFERENCIAL (a ingressar)	373,01

- Ajustament aplicació REPE: s'ha de sumar a l'excedent total ambans d'IS l'excedent negatiu de l'activitat exempta (si fora positiu es restaria).

Consulta vinculant DGT V0485-11, de 28 de febrer de 2011

- “Con arreglo a los datos aportados en el escrito de consulta, la única actividad desarrollada por la consultante consiste en la **organización de actuaciones musicales y teatrales gratuitas**, en cumplimiento de sus fines. Dicha actividad, **aun cuando se realiza con carácter gratuito, implica la ordenación por cuenta propia de medios materiales y/o humanos con la finalidad de intervenir en el mercado** mediante la prestación de determinados servicios, de tal forma que tendrá la consideración de explotación económica, por lo que las rentas derivadas de dicha actividad estarán sujetas y no exentas al Impuesto sobre Sociedades. **En particular, los ingresos obtenidos por la consultante en el marco del patrocinio cultural dirigido a sufragar los gastos que genera la actividad mencionada, con independencia de que se trate del patrocinio de entidades privadas o de subvenciones concedidas por instituciones públicas**, deberán formar parte de la base imponible de la consultante con arreglo a lo dispuesto en el artículo 122 del TRLIS.
En definitiva, las rentas derivadas de la organización de actuaciones musicales y teatrales gratuitas deberán integrarse en la base imponible del período impositivo, la cual se determinará con arreglo a lo dispuesto en el artículo 122 del TRLIS, siendo el tipo impositivo aplicable el 25 por ciento (artículo 28.2 e) del TRLIS)”.

Salvador Montesinos Oltra
Projecte DIGISOST (UV)

Organitza

aulaempresocial

Subvenciona

Col·labora

RESULTAT DE L'AUTOLIQUIDACIÓ SI L'ORGANITZACIÓ DE LA CARRERA ES CONSIDERA ACTIVITAT EXEMPTA

EXCEDENT (RESULTA COMPTABLE) ABANS D'IMPOST SOBRE BENEFICIS	1.210,00
AJUSTAMENT EXTRACOMPTABLE APLICACIÓ REPE	0,00
AJUSTAMENT EXTRACOMPTABLE APLICACIÓ RERD -AMORTITZACIÓ ACCELERADA ORDINADOR-	-250,00
BASE IMPOSABLE	960,00
QUOTA ÍNTEGRA (BI x 25%)	240,00
DEDUCCIÓ RETENCIONS (10 x 19%) I PAGAMENTS FRACCIONATS	-51,90
QUOTA LÍQUIDA (a ingressar)	188,10

- Ajustament aplicació REPE: No procedirà cap ajustament, llevat que s'entenga que la cobertura del dèficit generat per l'organització de la carrera constitueix "aplicació de resultats", de manera que l'autoliquidació quedaria de la següent forma:

EXCEDENT (RESULTA COMPTABLE) ABANS D'IMPOST SOBRE BENEFICIS	1.210,00
AJUSTAMENT EXTRACOMPTABLE APLICACIÓ REPE (no deduïbitat d'aplicació de resultats –art. 111.2.b) LIS-)	+ 697,50
AJUSTAMENT EXTRACOMPTABLE APLICACIÓ RERD –AMORTITZACIÓ ACCELERADA ORDINADOR- (3)	-250,00
BASE IMPOSABLE	1.657,50
QUOTA ÍNTEGRA (BI x 25%)	414,38
DEDUCCIÓ RETENCIONS (10 x 19%) I PAGAMENT FRACCIONATS	-51,90
QUOTA LÍQUIDA (a ingressar)	362,48

Salvador Montesinos Oltra
Projecte DIGISOST (UV)

Organitza

Subvenciona

Col·labora

3. Règim de les associacions en l'Impost sobre el Valor Afegit.

Salvador Montesinos Oltra
Projecte DIGISOST (UV)

Organitza

Subvenciona

Col·labora

- Tret que totes les seues operacions es realitzen a titulu gratuït, les associacions tenen la condició d'empresaris o professionals a l'efecte de l'IVA, i, per tant, les seves operacions, tant amb associats com amb tercers, estan subjectes.
- No obstant, possibilitat d'aplicar diversos supòsits d'exempció (sense obligació de repercutir IVA ni expedir factura):
  - Determinades prestacions de serveis a socis sense una altra contraprestació que pagament de les quotes estatutàries –p.e. caràcter cívic- (art. 20.Un.12º LIVA).
  - Activitats educatives –si entitats privades autoritzades- (20.Un.9º).
  - Exempcions supeditades al caràcter de “Establiment privat de caràcter social”:
    - serveis d'assistència social (art. 20.Un.8º LIVA),
    - serveis prestats a persones físiques que practiquen l'esport o l'educació física (art. 20.Un.13º LIVA)
    - determinats serveis culturals (art. 20.Un.14º).
- Inconvenient exempcions: priven del dret a deduir IVA suportat (si escau, regla de prorrata).

Establiment de caràcter social a efectes de l'IVA: requisits

- 1r. **Mancar de finalitat lucrativa** i dedicar, si escau, els beneficis eventualment obtinguts al desenvolupament d'activitats exemptes d'idèntica naturalesa.
- 2n. Els **càrrecs** de president, patró o representant legal hauran de ser **gratuïts** i mancar d'interès en els resultats econòmics de l'explotació per si mateixos o a través de persona interposada.
- 3r. **Els socis**, comuners o partícips de les entitats o establiments i els seus cònjuges o parents per consanguinitat, fins al segon grau inclusivament, **no podran ser destinataris principals de les operacions exemptes ni gaudir de condicions especials en la prestació dels serveis**.
- Aquest requisit no s'aplicarà quan es tracte de les prestacions de serveis a què es refereix l'apartat Un,8è. i 13è., d'aquest article (assistència social i serveis esportius a persones físiques).